

**Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,71+ 2,29 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

**Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!**

J Time
Committed
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 011-420-274-770-929
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 14.

(340.)

Vol. 15.

satellite **1-416**

Thursday,

July 21,

2005

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Sídliště s lidskou tváří

Alexandr Solženicyn v jedné ze svých úvah napsaných v dobách tvrdého komunismu v Rusku píše o pravoslavných chrámech a kostelech, které byly přestavěné na traktorové stanice. Psal o tom, že člověk se zde jednou za čas zamýšlel nad otázkou věčnosti, smrti, pravdy, odpuštění. Nad tím, co T. H. Robinson nazval hlubinou lidské existence. Člověk se zamýšlel nad něčím, co ho přesahuje, co zároveň upozorňuje na jeho omezenost, co ho nutí k pokoře, ale i ke vzpouře v okamžiku, kdy mu je právo na prožití něčeho hlubšího upíráno.

Alexandr Solženicyn měl pravdu, jenže rozdíl je v tom, že dnes místo pozlátka socialismu, radostných letních rekreací, estrád a bezduchých seriálů dostáváme stejně bezduché záběry okamžiků na kterých nezáleží, informací, o kterých nevíme jestli jsou pravdivé nebo nejsou a ani nikoho nezajímá jejich pravdivost. Místo příběhů jsme zásobováni skandály celebrit, místo fotbalového zápasu je zde sestřih třiceti až čtyřiceti branek, které jsou technicky dokonalé, ale nikdo se při nich nevzruší, nenadchne, nehovoří to k nám. Jsme odsouzeni k životu bez příběhu, bez emocí. Těkat myslí od jedné věci k druhé a ohlédneme-li se zpátky, žijeme bez paměti.

Jak málo příběhů uchováujeme z poslední doby, z posledních let. Jsme bičováni novými událostmi, ale naše myšlení je zkratkové. Není zapotřebí nic zachovávat, nic evidovat. Nezbude tu nic z našich písemností, SMS a e-maily se okamžitě mažou. Ale i kdyby se nemazaly není čas je pročitat a rekonstruovat to, co se skutečně stalo.

Jdu se svými známými noční Prahou a všichni cítíme, že to je to něco, o čem je zapotřebí hovořit. Oni se snaží hájit svět, v kterém je člověk více než na knihu odkázán na internet, místo toho, aby počítal z hlavy, musí mít nezbytnou kalkulačku a místo štětce počítačovou myš. Pro člověka, který se naučil násobilku je škoda způsobená technologií minimální a přesto se přistihnu, že i jednoduché matematické úkoly řeším raději s kalkulačkou (pro jistotu, protože si již nevěřím). Telefonní čísla již neznám z paměti. Obzvláště od té doby, co je lze uložit do paměti telefonního přístroje a realitu kolem sebe si již nepamatuji, protože jsem ji uložil do bezedného digitálního fotoaparátu. Vzhledem k tomu, že je stále méně a méně času asi se na ně nikdy nepodívám. Co je to za výhru?

Mohu porovnávat a vím, že je možné žít něco kvalitnějšího. Vnímat svět v určité hlubině. To, že jsem si nechal vnútit jiný způsob myšlení je tím, že stárnu a nemám odvahu již vzdorovat, ale to povědomí určité hlubiny, která vychází z utrpení člověka tu je. Předaly mně toto povědomí minulé generace a já mám povinnost ho předat dál.

Jistě je možné žít ve světě plných hrnců masa, bez bolesti, v kýčovém světě spokojenosti, jak to popsal Aldous Huxley ve svém *Konci civilizace (Brave New World)* nebo jak o tom natočil film *Alphaville* Jean-Luc Godard, ale našim úkolem a řekl bych, že posláním naší zmařené generace českých baby-boomers, generace, která se narodila ve čtyřicátých letech, která přežila a nebyla zcela vypatlána je předat, to co nám chtěli sdělit režiséři jako Bergman, Buñuel, Fellini, Antonioni, ale i Jan Němec, Dušan Hanák či Evald

Na Jižním městě poblíž stanice Chodov bude nový kostel

Schorm. Ta povinnost tu není protože bychom se my sami svými schopnostmi intelektuálně dopracovali k tomu abychom těmto věcem alespoň částečně rozuměli, ale protože i nám to někdo pomohl objevit. Protože jsme to dostali darem i my máme povinnost tento dar předat dál. To je to, co jsem snad chtěl odpovědět na argument, že si komputerová generace nalezne cestu sama.

Procházím pražskými sídlišti a uvědomuji si, jak se pomalu zlidštila. Občas jsou neútluné paneláky až optimisticky namalovány. Jindy mizí mezi stromy, které se buď samy zasely nebo je tady někdo před čtyřiceti lety vysázel. I zašlé socialistické reliéfy nepůsobí tak obludně jako kdysi. V krytu, v podzemí ve Vršovicích se nachází modlitebna, v Malešicích na paneláku je zase nápis Pedikúra. Život si sem hledá pomalu svou cestu.

Ve Strašnicích nedávno vyrostl nový moderní katolický kostel. Ironií je, že v krásných vesnicích v jižních a východních Čechách vyrůstaly jako houby po dešti v nedávné minulosti Kulturní domy, které mnohdy svým necitlivým zasazením do okolí by se spíše mohly nazývat *Nekulturními*.

O to příjemnějším překvapením je, že v Praze Chodově na Jižním městě se objevil projekt nového kostela, který projektoval architekt Jiří Veselý. Stavba kostela se nachází nedaleko stanice metra Chodov a chvíli trvá než se člověk v sídlišti, které protíná dálnice zorientuje. V azylovém domě, který sousedí se stavbou kostela se konají již dva roky bohoslužby. Při příchodu nás překvapí jednak nenápadnost kostela, ale hlavně pocit, že se

nejedná o velkou budovu.

Měli jsme štěstí a architekt projektu Jiří Veselý nás budovou provedl. Uvnitř má člověk naopak pocit obrovské prostornosti. Kruhová místnost má sloužit k bohoslužbám. Je díky speciálním oknům neobyčejně světlá, což zvyšuje ještě pocit prostornosti. Stěny zůstanou světlé z přírodního materiálu a protestantsky bez obrazů. Nejedná se o monumentální podnik a počítá se zhruba se stovkou věřících. Přímo v budově kostela je i byt duchovního, který se je zároveň v přízemí i v prvním patře. Rovněž jsou v prvním patře i sborové místnosti, kde se mohou konat i různé konference. Výška věže přesahuje 19 metrů. Samotný kostel je vysoký kolem devíti metrů. Nepočítáme-li kostel v Kobylisích, který byl podle švýcarského návrhu, jedná se o první evangelický kostel postavený po padesáti letech.

Otázkou je jestli církev bude mít, co říci příštím generacím. Svůj potenciál může lehce zašantročit, ale pokud by Jiří Veselý a lidé kolem projektu na Jižním městě neměli víru asi by se ani do stavby kostela nepouštěli. Alexandr Solženicyn měl pravdu i člověk z paneláků se potřebuje zabývat něčím, co ho přesahuje a naše generace toho nemá mnoho, co by předala. Pokud se stane z jednoho sídliště, sídliště s lidskou tváří, pak nezbyvá než poděkovat těm, kteří měli odvážná srdce a pustili se do neznáma. Prospěli tím nejen církvi, ale i těm kteří na Jižním městě žijí. Je to výpověď o naději.

Aleš Březina
